



متن سخنرانی دکتر علی اکبر صالحی

رئیس سازمان انرژی اتمی جمهوری اسلامی ایران

در پنجاه و چهارمین کنفرانس عمومی

آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در مقر آژانس

وین ، اتریش

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نشست‌های سالیانه آژانس، فرصتی برای ارزیابی تلاش‌های جامعه جهانی در جهت دستیابی به اهداف صلح جویانه سازمانی است که برای سلامت و سعادت مردم ایجاد شده است. این گردهمایی مهم کشورهای عضو از نقاط مختلف دنیا با عقاید و پیشینه‌ها گوناگون، جلوه‌گاهی از عزم دستجمعی جامعه بین‌المللی برای همفکری، تبادل نظرات و تجارب و همچنین تلاش برای بهترین و مناسب‌ترین راهکارها برای حل و فصل مسائل مهم در حال ظهور را نشان می‌دهد. آژانس به نوبه خود بایستی تمامی عناصر لازم برای فضای سازنده بمنظور تحقق این اهداف فراهم آورد.

ما قویا بر این اعتقادیم که کردار صادقانه کشورهای عضو به نحو بارزی در تبلور چنین آرزویی نقش اساسی دارد. جمهوری اسلامی ایران همواره وفق تعهدات قانونی خود کوشیده است که بیشترین همکاری و تعامل را با آژانس معمول داشته و تلاش‌های صادقانه‌ای را برای انجام فعالیت‌های هسته‌ای صلح‌آمیز خود در چارچوب پیمان عدم اشاعه و پادمان جامع مبذول نموده است.

(تمامی تاسیسات هسته‌ای ایران تحت INFCIRC/214 در حال حاضر، بر اساس موافقتنامه پادمان جامع) نظارت و بازرسی جاری آژانس قرار دارد. از سال ۲۰۰۳ بیش از ۵۰۰۰ نفر-روز بازرسی به انجام رسیده است. این امری بی‌سابقه در تاریخ آژانس است.

نتیجه چنین تلاش عظیمی همواره به اساسی‌ترین نتیجه‌گیری توسط آژانس انجامیده است و آن اینکه هیچ انحرافی بسوی فعالیت‌های غیر صلح‌آمیز وجود نداشته است. اما متأسفانه، علیرغم تمامی این شواهد قاطع و به علاوه همکاری صادقانه‌ای که کشور متبوع من تا کنون معمول داشته، آژانس واکنشی معکوس نشان داده است.

بطور مثال نکاتی در گزارش اخیر مدیرکل درباره فعالیت های هسته ای ایران وجود دارد که با هنجارها و رویه های دستور کار آژانس انطباق نداشته و همچنین مبتنی بر بیطرفی و عدالت نمی باشد و بدینسان جایی نمی گذارد جز این مفهوم که حاکی از اعمال فشار سیاسی از سوی قدرت هایی مشخص بر روند تصمیم گیری این مرجع فنی منحصر بفرد بین المللی می باشد.

لازم به یادآوری است که بخاطر حفظ اعتبار فرآیند راستی آزمایی که در موافقتنامه پادمان منظور گردیده می بایستی فارغ از منافع سیاسی جهت دهنده یا معیارهای دوگانه، به اجرا گذارده شود. چنین به نظر می رسد که آژانس از یک بحران اعتبار و صلاحیت اخلاقی در رنج است.

متأسفانه مداخلات و اعمال نفوذ سیاسی حتی رد پایش را در همکاری های فنی نیز به جا گذاشته است. تصریح گردیده، پر واضح است که [INFCIRC/267](#) همانگونه که در اساسنامه آژانس و در سند راهنمای همکاری ها و مساعدت های فنی نمی بایستی تحت تاثیر هیچ گونه شرایط سیاسی قرار گیرد، اما اخیراً مشاهده شده که بخاطر اعمال فشار سیاسی معدودی کشورها، محدودیت های خاص توجیه ناپذیری از سوی دبیرخانه بر مشارکت ایران در برنامه های آژانس در زمینه های ایمنی فعالیت های هسته ای اعمال شده است.

همگان آگاهیم که ایمنی هسته ای موضوعی واجد اهمیت جهانی است، هر گونه غفلت در خدمات رسانی در این زمینه ممکن است به حوادث خطرناک هسته ای با ابعاد بین المللی منجر شود. محدودیت های نابخشودنی که از سوی دبیرخانه بر کشورم تحمیل شده، قطعاً برای ادعای آژانس مبنی بر تقویت معیارهای ایمنی هسته ای جهانی زیانبار است.

هنگامی که می بینیم در برابر مشارکت فعال کارشناسان ما در کنفرانس های بین المللی، کارگاه های آموزشی و جلسات مربوطه سازماندهی شده از سوی آژانس مانع تراشی می شود، چگونه ممکن است استانداردهای ایمنی در تاسیسات هسته ای کشور متبوعم را بیشتر تقویت نمود؟

بدون شک این گونه دیدگاه ها و رفتارهای غیر منطقی به پیامدهای نامطلوب در زمینه ایجاد اعتماد متقابل بین کشورهای عضو منجر خواهد شد.

موضوع دیگری که ارزش طرح نگرانی دارد تامین سوخت مورد نیاز برای رآکتور هسته ای تهران می باشد که در ارتباط مستقیم با نیازهای رادیو داروی هزاران بیمار قرار دارد. علیرغم تلاش های مستمر ایران برای اعتماد سازی متقابل، صرفا بخاطر نشانه حسن نیت، هیچ نتیجه دلگرم کننده ای حاصل نشده است.

بیانیه مشترک ۱۷ می ۲۰۱۰ منعقد بین جمهوری اسلامی ایران، برزیل و ترکیه، حرکت مثبتی از سوی ایران برای تحقق راهکاری برای موضوع تبادل سوخت همچنین ادامه دیالوگ و گفت وگوها بود. این روند نیز با فشار ناعادلانه سیاسی معدودی کشورهای دارنده تسلیحات هسته ای مواجه شد که به صدور قطعنامه ناعادلانه و غیرقانونی ۱۹۲۹ انجامید.

رویکرد غیر مدنی دو سویه تهدید و گفت و شنود (چماق و هویج) قطعاً نمی تواند مفید و مثمر ثمر باشد. نکته جالب اینجا است که هیچ تضمینی برای عرضه سوخت وجود ندارد. بنابر این بار دیگر ما گروه وین را به از سر گیری گفت وگوها، بدون تاخیر بیشتر و بر مبنای بیانیه تهران که در سطح بین المللی مورد تصدیق قرار گرفته، فرا می خوانیم.

جهان هنوز شاهد عدم توازن بین خلع سلاح و عدم اشاعه NPT با گذشت ۴۰ سال پس از شکل گیری پیمان بوده و جامعه بین المللی همواره از این عدم توازن در رنج است. هرچند اخیراً لفاظی های ظاهراً مثبتی در زمینه خلع سلاح ایراد شده، اما اتخاذ گام های عملی در مسیر امحای کامل تسلیحات هسته ای و دستیابی به خلع سلاح فراگیر از فوریت برخوردار است.

تحقق جهانی عاری از تسلیحات هسته ای در زمره اولویت های جمهوری اسلامی ایران قرار دارد. دستیابی به ، به طریق اولی خلع سلاح، عدم اشاعه و تحقق حق انکار NPT این هدف مستلزم آن است که هر سه رکن پیمان ناپذیر استفاده صلح آمیز از انرژی هسته ای به شیوه ای غیر تبعیض آمیز و متوازن مورد پیگیری قرار گیرد.

اهمیت موضوع یاد شده منجر به برگزاری کنفرانس خلع سلاح و عدم اشاعه تهران با شعار « انرژی هسته ای برای همه، تسلیحات هسته ای برای هیچکس » در سال جاری شد. در همین راستا کنفرانس اخیر بازنگری نیز پرتو دیگری بر این موضوع افکند و این خواسته عادلانه جهانی را بیش از پیش برجسته ساخت.

اضافه می نماید در جریان کنفرانس خلع سلاح و عدم اشاعه هسته ای تهران تمامی شرکت کنندگان از ۶۰ (بویژه WMD کشور نگرانی عمیق خود را نسبت به انباشت، توسعه و گسترش تسلیحات کشتار جمعی) تسلیحات هسته ای ابراز داشتند.

شرکت کنندگان در جریان این گردهمایی همچنین بر ضرورت اجرای خلع سلاح کامل به عنوان اولویت نخست و تدوین یک کنوانسیون الزام آور برای امحای تسلیحات جمعی تاکید نمودند.

جمهوری اسلامی ایران در همین راستا از چندین سال پیش همواره بر ایجاد یک منطقه عاری از تسلیحات هسته ای در خاورمیانه در راستای قطعنامه مصوب با اتفاق آرا کنفرانس بازنگری و تمدید ۱۹۹۵ و بدنبال آن و همچنین قطعنامه های مربوطه مجمع عمومی تاکید ورزیده است. برای NPT کنفرانس بازنگری ۲۰۱۰ اجماع حاصل شد. NPT نخستین بار در مورد درخواست از رژیم اسرائیل برای الحاق فوری به

بر ضرورت الحاق رژیم صهیونیستی به این پیمان و قرار NPT لازم به یادآوری است کنفرانس بازنگری ۲۰۱۰ دادن تمامی تاسیسات هسته ای اش تحت پادمان جامع آژانس تاکید نموده بود اما بخاطر حمایت های همپیمانان غربی این رژیم هیچ اقدامی در این خصوص انجام نگرفته است.

در این راستا جمهوری اسلامی ایران از همه کشورها دعوت می کند برای اعمال فشار بیشتر بر رژیم اسرائیل برای تسلیم شدن در برابر این خواسته بین المللی تلاش هایشان را افزون سازند. دیگر زمان آن فرا رسیده که اذهان را به این امر معطوف داشته و فارغ از بازی های سیاسی، تلاش های مشترکمان را بسوی رفتاری متعادل با کشورهایی که بدنبال فنآوری هسته ای صلح آمیز هستند متوجه سازیم و از سوی دیگر فشار را بر آنها برای پیوستن به پیمان سرپیچی می کنند. NPT بگذاریم که علنا از تصمیم یکپارچه کنفرانس بازنگری ۲۰۱۰ موضوع تضمین عرضه سوخت هسته ای به شیوه های مختلف از جمله مسائل اساسی است که شایان توجه می باشد. طبق پیمان عدم اشاعه تمامی کشورهای عضو از حق انکار ناپذیر تحقیق، تولید، توسعه و استفاده از انرژی هسته ای برای مقاصد صلح آمیز برخوردارند.

کاملاً روشن است که این حق مشتمل بر بکارگیری توانمندی ملی برای تولید سوخت برای رآکتورهای تحقیقاتی و نیروگاهی است. بنابر این کشورهای عضو از این حق برخوردارند که برای تامین سوخت هسته ای، گزینه های گوناگون، چه تامین سوخت از طریق داخلی یا از طریق خارجی را بدون هیچ گونه محدودیتی، انتخاب نمایند. نیز حق کشورها برای استفاده صلح آمیز از انرژی NPT همچنین شایان توجه است که کنفرانس بازنگری ۲۰۱۰ هسته ای را بدون هیچ گونه تبعیض و بدون خدشه وارد شدن به برنامه های آنان برای دسترسی به چرخه کامل سوخت هسته ای تحت نظارت آژانس، مورد تاکید مجدد قرار داد.

ما بایستی اطمینان حاصل نماییم که بین اقدامات اعتماد سازی که داوطلبانه اتخاذ می گردند با تعهدات پادمانی کشورهای عضو تفاوت گذارده می شود. آژانس به عنوان یک مرجع مسئول بین المللی متقبل وظیفه تضمین انجام تعهدات کشورهای عضو در قبال موافقتنامه های پادمان آنها است و هیچگاه نمی بایستی اقدامات داوطلبانه کشورهای عضو را به عنوان اقدامات الزام آور اعلام نماید. به علاوه نظام راستی آزمایی که توسط آژانس به انجام میرسد می بایستی بدون تبعیض و فارغ از رویکردی مبتنی بر معیارهای دوگانه به اجرا گذارده شود.

موضوع حفظ اطلاعات محرمانه در زمره مسائلی است که موجب نگرانی عمیق کشورم نسبت به کارکرد آژانس شده است. کشورهای عضو نمی بایستی شاهد به مخاطره افتادن امنیت ملی خود باشند و اطلاعات طبقه بندی آنها تحت هیچ شرایطی نباید افشا گردد.

نظارت دقیقی از سوی آژانس می بایستی بر این موضوع بویژه با مد نظر داشتن تحولات اخیر اختصاص یابد.

جمهوری اسلامی ایران یک عضو فعال آژانس بین المللی انرژی اتمی است. ایران با سختکوشی ملی توانسته است خیز بلندی را بسوی دستیابی به فن آوری پیشرفته هسته ای بردارد. اینجانب با اغتنام این فرصت آمادگی خود را برای ارائه تجارب ارزشمند ایران، تحت نظارت آژانس بین المللی انرژی اتمی به دیگر کشورهای عضو اعلام می دارم.

همچنین باتوجه به اینکه همسایگان ما اخیرا به داشتن نیروگاه هسته ای ابراز علاقه کرده اند، ایجاد یک گروه فنی منطقه ای را برای به اشتراک گذاری و تبادل دانش و تخصص بویژه در زمینه ایمنی هسته ای پیشنهاد می نمایم.

جمهوری اسلامی ایران بمنظور تامین منافع ملی خود، بهره گیری صلح جویانه از فن آوری هسته ای را در طرح های توسعه ای اش گنجانده است و به واسطه بکارگیری تکنیک های مهندسی و استانداردهای نوین، توانمندی داخلی در این زمینه را به خوبی ارتقاء داده است.

تولید رادیو ایزوتوپ های درمانی، بهره وری صنعتی و کشاورزی همچنین طراحی و ساخت تاسیسات هسته ای گوناگون برای ارائه سوخت و مدیریت پسماند هسته ای در زمره اهداف طرح های توسعه ای کشورم قرار دارند. در این زمینه بسیار خرسندم که اعلام نمایم نیروگاه هسته ای بوشهر با ظرفیت ۱۰۰۰ مگاوات بزودی به تولید الکتریسیته خواهد پرداخت و بدین ترتیب آرزوی دیرینه مردم کشورم به تحقق خواهد پیوست.

را IRRS آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در ماه مارس سال جاری بر پایه دعوت جمهوری اسلامی ایران، مأموریت در ایران به فرجام رساند و فعالیت‌های نظام ایمنی هسته‌ای کشور در بکارگیری استانداردهای مربوطه در نیروگاه هسته‌ای بوشهر را تایید نمود.

این تاییدیه توسط ارگان نظارتی آژانس بر نظام ایمنی و همچنین از سوی گروهی متشکل از مسئولین عالی رتبه ایمنی برخی کشورهای عضو، خود نشانه‌ی بارز دیگری از پایبندی جمهوری اسلامی ایران به مقررات بین‌المللی ایمنی هسته‌ای است.

همانگونه که آگاهید برای توسعه انرژی هسته‌ای در جهان، حفاظت تاسیسات هسته‌ای در قبال حملات مسلحانه از اهمیت اساسی برخوردار است. کنفرانس عمومی در سال گذشته بالاتفاق حمله یا تهدید به حمله علیه تاسیسات هسته‌ای در حال احداث یا در حال کار را ممنوع اعلام کرد. خاطرنشان می‌سازم که کنفرانس کشورهای عضو را به پیروی از تعهد یادشده فراخواند. NPT بازنگری ۲۰۱۰

مجلس ایران احداث نیروگاه‌های هسته‌ای بمنظور تولید ۲۰ هزار مگاوات الکتریسیته طی ۲۰ سال آینده را تصویب نمود و اینجانب بدینوسیله تمامی عرضه‌کنندگان بالقوه را به استفاده از این فرصت و مشارکت در احداث نیروگاه‌های جدید فرامی‌خوانم.

در پایان، کشورم ضمن اینکه از حقوق غیر قابل انکار خویش قاطعانه دفاع می‌نماید همچنان به تلاش‌های سازنده خود به واسطه تعامل و گفت و شنود با همتایانش ادامه خواهد داد. اینجانب بار دیگر تاکید می‌نمایم ما ضمن پاسداشت منافع ملتمان به امید آنکه «قدرت منطق بر منطق قدرت» چیره‌آید به همکاری صادقانه با آژانس در فضایی مناسب ادامه خواهیم داد.

آخرین کلام اما نه چندان کم اهمیت، مایلم مراتب تقدیر خود را از کارکنان آژانس به خاطر کار مجدانه ابراز
نمایم و امید وارم که با تلاش های بی طرفانه و هدفمندانه همراه گردد. این مواردی ضروری برای ادای ماموریت
با ارزش آژانس می باشد.